

Zápis z veřejného setkání k rekonstrukci náměstí J. A. Alise v Příbrami

uskutečněného 22. února 2024 v 17.00 až 19.35

Zpracovala a moderovala: Agora CE, o.p.s.

Přítomni:

Vladimír Karpíšek (1. místostarosta), Mirek Peterka (2. místostarosta)

Michal Bernart, Jitka Rumlová, Vojtěch Novotný (ateliér monom)

Josef Tlustý (městský architekt), Markéta Pavlišťová Havlová, Vlasta Zajíčková (OIRM)

Pracovní skupina: Aleš Brotánek (architekt), Alena Smejkalová (předsedkyně osadního výboru Březových Hor), Josef Strejc (ředitel ZŠ Březové Hory), Robert Cieszkowski (farář římskokatolické farnosti u kostela sv. Vojtěcha), Michal Profant (A-tým)

+ 17 dalších zástupců dotčené veřejnosti: osadní výbor, obyvatelé Březových hor, spolky

Shrnutí:

Během setkání zástupci zpracovatelského studia monom představili upravený návrh studie, ve kterém se zrcadlí připomínky 1. setkání pracovní skupiny a připomínky veřejnosti získané na několika předchozích setkáních na podzim roku 2023. Smyslem večera bylo získat k této verzi zpětnou vazbu od členů pracovní skupiny a veřejnosti, zejména obyvatelů Březových hor¹.

Po prezentaci Michala Bernarta a Vojtěcha Novotného proběhla plenární diskuze. Diskuze byla rozdělena do hlavních tematických bloků zaměřených na řešení modrozelené infrastruktury (voda, zeleň) a dopravy vč. dopravy v klidu (parkování). Následující zápis obsahuje ještě specificky kategorii stavební prvky a architektura, kam jsme zahrnuli další dotazy a připomínky.

Původně plánovaný konec setkání byl s ohledem na zájem diskutujících a možnosti zpracovatelského týmu posunut z 19 na 19.30.

Kromě dotazů k vysvětlení dílčích částí studie, přicházely také více či méně konkrétní návrhy na možná řešení či vyjádření postojů k navrženému řešení. Z průběhu večera bylo patrné, že se **jedná o tématech, která je třeba velmi detailně vysvětlovat, jinak mohou zůstat nepochopena**. Například řešení odkazů na bohatou historii je zatím jen nastíněno a bude dořešeno až v následujících fázích přípravy projektové dokumentace. U některých témat je pak jasné, že nebudou nikdy zcela jednomyslně bez problému přijata, protože se zde setkávají odlišné hodnotové postoje. Například navržené řešení dopravy narážející na neochotu automobilistů parkovat kdekoliv jinde než v ploše náměstí. Blíže viz následující zápis.

¹ Další informace o projektu je možné dohledat na www.jaa.pribram.eu.

Zápis

Pozn. Normálním písmem jsou dotazy a komentáře obyvatel. Kurzívou za odrážkou pak reakce zástupců ateliéru monom, případně vedení města.

Zeleň

Byl návrh řešení zeleně (stromy) konzultován s památkáři?

- *Proces viděli. Výstup ne.*

Není tam moc stromů a nejsou moc vysoké?

- *Takové bylo zadání. Zatím je to model, jak by to vypadalo.*

Stromy mají být ve studii v max. velikosti, takže je to správně. Stromy bude potřeba kultivovat, aby nepřevažovaly kompozici kostela a náměstí. Chybí stromy na druhé straně kostela. Doporučuji prozkoumat možnost jejich umístění i na tuto stranu. Také je varianta pousnout stromy více do prostoru. Stromy blízko stavby ponížují dominantu kostel.

Tam Diamo pravděpodobně stromy nepovolí. Doporučuji stromy u strany kostela nevysazovat, aby kostel vynikl.

Kolem kostela je hodně betonu, který ho zpevňuje, možná tam nepůjde nic vysázet.

- *S Diamem se jednalo, stromy tam otevírají technické otázky, bude se to řešit. Pro architektky by bylo nejjednodušší tam stromy nevysazovat, původně v koncepci nebyly a byly doplněny na základě požadavku města. Na druhou stranu stromy jsou benefit v ochlazení prostředí.*

Asi bylo špatně pochopeno. Stromy by měly být pouze po obvodu náměstí.

- *Většina připomínek se týkala stromů a byly zapracovány do studie.*

Líbí se mi stromořadí za kostelem. Teď je to místo neutěšené. Nežijeme ovšem v ideálním světě. Lidé mají různá fyzická a věková omezení. Nebude nebezpečné pro osoby se sníženou pohyblivostí se zde pohybovat?

- *Sdílený prostor je bezbariérový. Opatření pro nevidomé je stejné jako na pěší zóně. Nehod ve sdílené zóně bývá méně a jsou méně závažné.*

Jaké je umístění vánočního stromu.

- *Ten by mohl stát před kostelem.*

Jak budou stromy ochráněny proti automobilům. Dotaz se vztahuje k situaci na nám. T.G. Masaryka, auta tam stromy zničila. Město následně zničené stromy odstranilo a na jejich místě se parkuje.

- *Je potřeba stromům vytvořit podmínky, aby je auta neohrožovala, budeme s tím počítat.*

Stromy jsou umístěny blízko k domům, nutné posunout.

- *Bude ještě upraveno, počítá se se spoluprací s dendrologem.*

Dům v místě dnešního parkoviště stavět ještě dlouho nebude, chtělo by to ohradit zelení.

Vodní prvky

Odkud budou vodní prvky brát vodu?

- *Prvky budou využívat dešťovou vodu, voda bude cirkulovat. Musí vzniknout retenční nádrž. A dále je potřeba využít vody ze střech veřejných staveb.*

Je možné použít dešťovou, nečištěnou vodu? Co hygienická pravidla a riziko?

- *Voda se bude filtrovat. Je otázka do jaké míry se musí vyčistit.*

Vodní prvek vypadá to jako pítko, bude cirkulace, odpar, kolem budou jezdit auta, chodit psi. Co když voda dojde, jak se to bude řešit? Dopouštět z řádu?

- *Pítko to nebude. Voda nebude pitná. Zatím se nepočítávalo, jaká bude spotřeba vody. Je na zvážení, zda ho zásobovat pitnou vodou. Pokud by voda nebyla, tak by netekla*

Pokud nebude voda, tak vodní prvek nemá smysl. Retenční nádrže mají mít kapacitu, aby sbíraly vodu už v zimě. Obava ze vzrostlé zeleně není na místě, budeme rádi, když nějaká zeleň vůbec poroste (klima). Rozpálená plocha náměstí bude zatěžovat zeleň.

Bude plocha dostatečně retenční, aby se zamezilo přehřátí v létě? Dlažba má minimalizovat dopad přehřívání.

- *Bude se to počítat. Vodní prvek bez vody byla nadsázka. Chceme, aby fungoval i v období vysokých teplot.*

Kam se umístí retenční nádrž?

- *Pod povrchem náměstí. V co nejvyšším bodě náměstí.*

Proč jsou ve studii vodní prvky, když není propočítána spotřeba vody?

- *Je to jen studie, propočet vody je předmětem další fáze zpracování dokumentace.*

Doprava a parkování

Upozornění na odbočování autobusů z ulice J. A. Alise do Mariánské. Zastávka před školou by se měla posunout směrem do náměstí, kdyby se v budoucnu musely pořídit kloubové autobusy.

- *V návrhu je upravena geometrie křižovatky. Kloubový autobus má obdobné vlastnosti při zatáčení jako klasický autobus. Ve sdílené zóně si autobus může najet do zatáčky lépe než v klasické ulici. Nemusí dodržovat pravidla jako v klasické ulici.*

Zastávka bude vpravo a bus si bude muset hodně najet.

- *Z hlediska vlečných křivek to je v pořádku*

Zastávka na rohu není ideální řešení. Kde bude moci stát autobus na školní výlet?

- *Ve sdílení zóně může stát, kde chce. Zastávka na rohu je navržena v souladu s normami, které dnešní situace nesplňuje, a proto ji přesunujeme*

Ted' je to bezpečnější. Kde zastaví auta s dětmi před školou?

- *Sdílený prostor vede k jeho efektivnějšímu využití.*

Proč se snažíte pořád něco změnit? Zastávky fungují, proč to měnit?

Zelené patníky, které jsou na náměstí, zajišťují, že se nejezdí sem-tam, regulují dopravu. Kdo po revitalizaci náměstí zabráni průjezdu aut na Mariánskou?

- *Regulační sloupky tam budou. Před školou jsou stromy. Bude vymezen koridor pro pohyb aut.*

Proč nejsou zelené sloupky ve vizualizaci? Sloupky by musely být po celém náměstí, aby regulovaly dopravu. Jak se zabráni, aby do toho prostoru vjela auta a nezaparkovala tam?

- *Sloupky vymezují signifikantní místa (nároží, protistrana křižovatky s ul. Mariánská). Koridory pro auta se budou řešit vizuálně, což dle zkušeností funguje. V obytné zóně můžete stát na místech pro to vyznačených. Ve sdílené zóně to funguje stejně. Nemůže se tam zaparkovat, ale zastavit ano.*

Prostor před školou za kostelem: Jsou tam plánované stromy. Jak se tam bude vyjíždět, nepůjde to se vytočit. Ještě horší to bude v době špičky (dovoz a odvoz dětí do školy). Bude horší vjezd i pro účastníky svateb a pohřbů. Kam vjede pohřební služba nebo pozůstalí? Jak bude obsluhována tato část náměstí?

- *Prostoru pro auta tam je. Minimální šířka pro průjezd vozidel je 3,5 m, což prostor splňuje. Teoreticky tam mohou motorová vozidla vjet, ale nemohou se tam obracet a bránit v průjezdu. Krátké zastavení na výstup žáka/žákyně z auta a následní odjezd vozidel není problém. Sice teoreticky může blokovat průjezd, ale v řádu malých desítek sekund (režim „zastavení, nikoliv stání“). Parkování (stání ve smyslu zákona) jen na místech pro to vyhrazených.*

Moderátor: Toto téma je ideální k řešení na procházce s architektem 21.3.

Parkovací místa v zóně se musí vyznačit barvou, ne kostkami.

- *Ano. Na vizualizaci to je. Místa budou vizuálně vyznačena.*

Na náměstí T.G. Masaryka se parkuje na chodnících a je to „norma“, nikdo s tím nic nedělá. Bude se na novém náměstí nám kontrolovat, jak kdo parkuje?

- *Obyvatelé budou muset sami chtít, aby tam městská policie vymáhala dodržování pravidel.*

„Pítko“ za kostelem bude omlácené. Počítali jste auta v obou směrech kolem školy?

- *Komplexní data nejsou k dispozici. Máme data z ranní špičky. Odhad RPID (roční průměrná denní intenzita dopravy je 3 – 3,5 tisíc vozidel za den.*

Mají sdílené plochy limity počtu aut za den?

- *V ČR zatím ne. V zahraničí je to 7-10 tis aut za den.*

Jak se bude řešit průjezd mezi nám. J.A Alise na nám. H. Kličky? Jak se bude řešit značení?

- *Řízení křižovatky prostřednictvím SSZ (semafory) zůstane zachováno.*

Dle studie je parkování naddimenzované. Podle nás to není pravda. Navrhovaných 25-30 parkovacích míst málo.

- *Je to otázka využití veřejného prostoru. Parkováním ho dáváme těm, kdo parkují a tím ho ostatní ztrácejí. Je potřeba hledat místa jinde, jinak to nebude náměstí.*
- *Počet parkovacích míst byl navržen podle analýzy indikativní poptávky po parkování. Ta je zpracovaná v souladu s dopravně-inženýrskou praxí, a zohledňuje charakter veřejného prostranství a priority řešení prostoru dle ČSN 73 6110 a strategických dokumentů města Příbram (Generel dopravy).*
- *Místostarosta Karpíšek: Souhlasí s pojetím prostoru jako náměstí, ne parkoviště. Město hledá dalších 35-40 parkovacích míst jinde. Jenda z alternativ je parkovací dům a posílení MHD, např. v době před vyučováním dle potřeb učitelů.*

V okolí už se našlo cca 35 parkovacích míst. Zásadní je vysazování dětí před školou, resp. jejich vyzvedávání. Tam může nastat problém s parkováním.

Za osadní výbor je kvitována zeleň a i fakt, že vodní prvek nakonec navržen subtilněji. Ke sdílené zóně: Společnost na to není připravená z hlediska ohleduplnosti, vedení města by se na to mělo připravit, např. aktivizovat policii.

Pracovní skupina dala požadavek na zpracování varianty se 40 parkovacími místy, architekti souhlasili. Stálá a příležitostná místa, to je návrh architektů. Chybí tedy varianta s větším počtem parkovacích míst.

- *Připravovali jsme ji. To, co se dnes ukazuje je výsledek diskuse s městem. Více aut není cesta a řešení.*

Počty parkovacích míst by nemělo řešit město za zavřenými dveřmi bez obyvatel Březových hor. Obyvatelé se o to hodně zajímají.

- *Na téma se bude vést další diskuse. Varianty parkování budou dodány.*

Je počítáno s dělícím prvkem mezi náměstím a hl. silnicí?

- *Celé náměstí bude v jedné výšce, ale od silnice to bude odděleno obrubníkem, i vizuálně (materiálově). Fyzický prvek by naopak rušil pohled z náměstí.*

Stavební prvky a architektura

Studie nepůsobí, že počítá se sklonem terénu, který na náměstí je.

- *3D model byl zaměřen a odpovídá skutečnosti.*

Okolo kostela je schod. Chodník kolem kostela by měl být vyvýšený a rovný, je to součást kostela a jeho architektonického řešení. Není to vidět na 3D modelu.

- *Terén byl zaměřen geodetem. Se zachováním architektonického řešení terénu kolem kostela se počítá. Lze řešit i jinak, než schodem.*

Mlatové povrchy: Město má potíže s jejich údržbou. Pokud budou opět použity, tak by součástí měl být i manuál na údržbu povrchů a potažmo manuál, jak se o celý prostor starat (jak ho udržovat, co dělat, když bude na náměstí dočasné pódium, trhy, kulturní akce apod.).

- *Snaha je přiblížit materiály charakteru prostoru a města. Budou se hledat materiály, které umí pracovat s vodou. Údržba prostoru je stejně důležitá jako jeho vybudování. Manuál je dobrý nápad. Bude zpracován.*

Umístění sochy Jana Nepomuckého působí v navrženém betonovém „bazénu“ nedůstojně. Sokl sochy by bylo dobré realizovat z litiny.

Náměstí dnes ducha nemá, studie je velký posun, navržena je spousta dobrých věcí. Nelíbí se „bazén“ kolem sochy – příliš formální věc. Nejde to dohromady se sochou a stromem. Není to ohleduplné k soše, jako by socha koukala přes zeď.

- *Je počítáno s tím, že se socha, resp. sokl, zvedne.*

Ve studii všude vidíme 20 lidí. Mimo špičky (ráno a odpoledne svoz dětí do a ze školy) na náměstí prakticky nikdo není, ani v sobotu a v neděli. Turisté možná v létě. Proč je všude šedá dlažba? Např. chodníky v Jičíně jsou barevné, vzory, tvary, letopočty stavby domů. Byl zaslán návrh na „březohorský chodník slávy“. Ve studii chybí kytky, záhony, květináče a odpadkové koše. Náměstí působí prázdné.

- *Je počítáno s tím, že se využije stávající hodnotná kamenná dlažba. Co se týká pestrosti: V návrhu je mozaika linií šachet a naučné informace. Jména rodáků do toho lze zapojit. A zároveň po všech prvcích lze chodit.*
- *Rostliny a kytky: Zeleň je soustředěna v „městské zahradě“. Dle zpracovatelů květiny na náměstí nepatří. Historicky bylo náměstí jedna celistvá plocha, kde byla jedna socha. Doplnovat květináče není cesta, nekoresponduje s historií náměstí. Má to být volná plocha, kde se konají i akce a květiny tam spíš překážejí.*

To, co bude prezentováno na prvcích na dlažbě, by mělo projít pracovní skupinou.

- *Ano, bude předmětem další diskuse. Toto je jen koncept. Obsah a forma se bude vyvíjet.*

Prostor u velké lípy postrádá osvětlení. Dřív tam bývala vysoká lampa.

- *Lamp je ve studii na náměstí umístěno víc, než je tam nyní. U sochy by větší lampa narušila umělecký koncept sochy. Osvětlení bude řešeno jinak, např. tzv. uplights, které osvětlí strom. Bude se dbát na to, aby nebyla narušena kompozice sochy a památného stromu.*

Dnešní podoba náměstí přenese člověka o 80 let nazpět, v pozitivním smyslu slova. Po revitalizaci z toho bude tuctové moderní náměstí a vytratí se jedinečný duch.

- *Revitalizace náměstí má naopak za cíl přiblížit ho dobovému vzhledu. Prvky s historickou patinou se zachovají. Místo se vyčistí a nadechne a přitáhne lidi.*

Závěr:

Místostarosta p. Karpíšek: Diskuse byla zajímavá. Je tu prostor na další kolo. Pozvání na komentovanou procházku s architektem 21. 3. v 17 hod., sraz je před kostelem.

Pracovní skupina se už neschází. Podklady dodala a teď pracují architekti. Návrhy z dneška budou po zvážení městem k zapracování pro architektky.

Pracovní skupina by se mohla v budoucnu případně znovu sejít, aby pomohla s koncipováním prvků na náměstí odkazujících na historii a významné obyvatele Březových hor.